

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XIII. De forma Orandi, & cum Deo loquendi per gratiarum actionem,
Varios gratitudinis actus pro beneficijs ab eo acceptis offerendo: qui
modus ostenditur in quædam oratione Daudis in Extasi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT XIII.

DE FORMA ORANDI, E
cum Deo loquendi per gratiarum
actionem, varios gratitudinis actus
beneficijs ab eo acceptis offerendo: qu
modus ostenditur in quadam ora
tione Davidis in extasi
existentis.

AGNAM hic modus, per
gratiarum Actionem orandi,
cum superiori similitudinem
habet: siquidem hic est etiam laus, & gratificatio
quædam ipsius Deo, quamuis alio nomine,
accepta scilicet à liberalissima eius manu
beneficia, quæ & numero & magnitudine
infinita. Quare amplissima est huius orationis
materia, & altissima, diuinæque Materiam
gratissima. Ad eam nos ipsemet exhortatur
sæpè, per os Davidis dicens: a *Namque*
manducabo carnes Taurorum, aut sanguinem
hircorum potabo? Nunquid hæc sacrificia
me satiare poterunt? *immola Deo sacrificium*
laudis & redde altissimo vota tua: sacrificium
enim laudis honorificabit me, & illic iterum
quo tibi ostendam salutarem Dei. Atque si dicitur

a Psal. 49.
1243.

rer: Si honorare me vis, sicut ego volo, at-
 tende, me non tam acceptare sacrificia mor-
 tuorum animalium, atque sacrificia laudum,
 ob magnalia mea, & beneficia quæ contuli,
 dum scilicet mihi vota promissaque offerun-
 tur propter illa; hac autem via aperi-
 am tibi in oratione mysteria, quæ aliàs non assequeris:
 impleboque desideria salutis, quam quæris. Ei
 enim, qui gratum se exhibet, adaugeo ego
 gratiam; & anima, qua benedicit, impingua-
 bitur. Et te aperiente os, ad gratias pro ac-
 ceptis beneficijs agendas, aperi-
 am ego manus ut impleam te benedictionibus. Hinc est
 quod gratiarum actio pro acceptis beneficijs
 (vt ait S. Thomas) titulus quidam sit, quo Deus
 inclinatur & mouetur, ad noua, quæ petimus,
 concedenda. Quare præcedere debet ipsas
 petitiones, aut certè illis adiungi vt exaudiã-
 tur, sicut dicebat Dauid; *c Laudans inuocabo* c Psal. 17. 4.
Dominum, & ab inimicis meis saluus ero.
 Et, cum aliquod fidei mysterium meditatur
 inferendus hic affectus est cæteris, & in omni-
 bus nostris actionib. horisq; diei frequentã-
 dus. Nam (vt S. Aug. dixit) quid melius corde
 cogitari potest, aut ore proferri, aut calamo
 scribi, quam hoc verbum, Deo gratias? Nullũ Epl. 77.
 certè breuius proferri potest, aut iucundius
 audiri, aut alius intelligi, aut fieri ytilius. Ac-
 cedit, qd ad nihil aliud faciendũ magis obstri-
 ctus ob infinita nõa, quibº grati esse tenemur
 infinito huic benefactori, qui merè gratis, & cũ
 amore infinito confert infinita beneficia, ijs
 N 4 qui

IX SPIRITUS
 DE PONTE

qui etiam infinite erant illis indigni, aut nullo omnino modo ea promereri poterant. Et itaque æquissimum, ingredi interdum ad huius Dei conspectum, ad colloquendum agendumque cum illo: non ut ille recentia conferat beneficia, sed ut tu, pro ante acceptis, gratias agas. *Primum* autem, a quo incipies, erit, eum laudare ob hoc ipsum beneficium, quod te ad huius conspectum admittat, ut gratias ei agere possis. Nam & hoc ipso indignum te existimare debes. Et quoniam principium gratitudinis (teste S. Thoma) est memoria retinere acceptum beneficium, ex quo tres actus procedunt, id est scilicet beneficium magnificare, beneficium laudare, & aliquid ei in reparationem offerre: in his omnibus studere debes excellenter, reuocando scilicet *primum* in memoriam innumeram diuinorum beneficiorum multitudinem, ad duos ea ordines siue classes reuocando. Quædam enim sunt naturæ, alia gratiæ & in utroque inspicienda sunt primum generalia, postea specialia: obstrictum te agnoscendo omnibus, nullo (ut ait sanctus Bernardus) nec ex magnis, nec ex paruis prætermisso, minimum enim omnium propter eam censendum est maximum, quod, qui illud confert, sit infinitus; conferatque infinito amore ei, qui illud non erat promeritus.

(·:·)

.2. q. 107. a. 2

Serm. 51. in
Cant.

S. I.

SE D quoniam de his beneficijs in sexta parte Meditationum fusè actum est, hic tantum subijciemus Praxin cum Deo colloquendi, gratiaque pro illis agendi. *Primum* ergo pro argumento iucundi huius colloquij & conuersationis, licebit accipere beneficium vitæ, quam Deus tibi largitur, dicens illi: O Deus viuens, & vita, quæ semper viuus; fateor, me accepisse à te vitam, quam uiuo; & ex sola tua misericordia, me ea, quàm indignum frui. Benedicant tibi omnes viuentes, ob ipsam vitam, quam mihi largiris; & ego laudo te, millesque glorifico, quod eam mihi sis elargitus; & milles millies, quod ad hoc vsque momentum, eandem mihi conseruaueris. Quid tibi, Domine, reddam pro hac vita, nisi eandem ipsam? eam itaque promptissima voluntate tibi offero, eo animi decreto, vt non amplius mihi, sed tibi viuam, tua voluntas erit vita mea, quam pro te tradere, erit mihi lucrum: relictum est enim, ad te redire, quod à te prouenit; teque cum illo in æternum glorificare. Amen.

O D E V S infinite, Spiritus purissime, à quo anima mea ex nihilo fuit creata, te in ea exprimente imaginem & similitudinem tuam: quas gratias tibi reddam pro tanto beneficio? Vnde hoc mihi, vt me ex abyssu nihili educes, innumeris alijs in eodem relictis? sit benedicta æterna illa sapientia, qua me nonisti;

IX SPIRITUS
E PONTE

onitas, qua me dilexisti; & omnipotentia, qua me creasti. O gloria mea, siquidem ad tantam me altitudinem erexisti, ut habeam tuam similitudinem; perforce illam gratia tua, ut perpetuò quæram ego gloriam tuam. Quomodo pro hoc beneficio reddere tibi possum, nisi animam ipsam, quam mihi dedisti? En Domine, tibi eam offero, accipe illam, siquidem tua est; viuatque tibi, & non sibi, & quandoquidem illam voluisti esse æternam, eadem tibi seruiã in æternum. *Benedic anima mea Domine & omnia qua intra me sunt, nomini sancto tuo.* Quod malè tibi de se merito ad eò nobile esse dederit; nec abstulerit hæctenus, quamuis tibi peccatis id fueris promeritus. Et in hunc modum licebit discurrere per beneficium, quo accepisti intellectum, liberum arbitrium, & reliquas potentias, sensus, ac membra corporis; bonaque externa, quibus uteris, laudandum cum pro hisce singulis donis, ac singula ad ipsius obsequium promptè offerendo.

TRIA verò nominatim insignia munera sunt huic benefactori offerenda.

I.

d Gen. 28, 21.

PRIMUM atque præcipuum est, eundem pro tuo Deo, perpetuoque Domino agnoscendi, sicut Iacob Patriarcha votum fecit: *d si fuerit Deus mecum, & custodierit me in via, per quam ego ambulo, erit mihi Dominus in Deum.* O Deus æterne, quid maius melius reddere tibi possum, pro bonis in me collatis, quàm gloriam diuinitatis eo modo, quo mihi licet, tibi dare; si ut habereris Deus, suffragijs & calcu-

lis el-

lis esset obuenturum meum ego procul dubio tibi darem, vt omnes te solum pro Deo agnoscerent, gloriamque & honorem tibi condignum redderent. Hanc voluntatem promissimè tibi offero, quæ summum est, quod possum offerre, ob tot in me collata beneficia. Ad hanc voluntatem pertinet firmum decretum, non vsurpandi tibi aliquid diuinitatis, quod faceres tribuendo tibi ipsi dona Dei, aut tuam in eis gloriam quærendo: summa enim est ingratitude, proptijs Deum beneficijs oppugnare, non dando scilicet illi gloriam de eis, sed eam tibi vsurpando, vt suo loco dicitur.

ALTERVM munus est, vt ingenuè apud te statuas, huic Domino gratis, & non tui commodi causa fideliter seruire; sicut ipse beneficia sua, absque vilo suæ vtilitatis intuitu confert. Quare ipse idem affectus, Deum propter beneficia in oratione laudandi, talis esse debet, vt non respiciat alia noua tibi conferenda: Id enim negotiatio potius quædam esset, lucri cupida, quam animi gratitudo. Purè itaque sincereq; eum laudabis, statuens ei seruire, ed quod ipse sit, qui est; & propter beneficia, quæ in te contulit, quamuis alia recentia non daret, sicut Dauid dicebat: *Voluntariè sacrificabo tibi & confitebor nomini tuo Domine; quoniam bonum est, & quoniam ex omni tribulatione eripuisti me.* Atque si diceret: cū tibi sacrificia & laudes offero, non in id oculos cōijcio, q̄ me sis à tribulationib. liberatur; sed in id, q̄ me ex tua sola bonitate ab eis

libe-

IX SPIRITUS
E PONTE

Psal. 33. 4

liberaueris, propter quam liberationem aucto-
tibi seruire.

3. HINC tertium oritur munus offerendum
acceptandi scilicet generosa mente omnes la-
bores & afflictiones, ab eodem Domino tibi
mittendas, animo omninò resignato, vt eis
beneficijs priueris; quando eidem Domino ve-
sum fuerit, ea tibi subtrahere; magnum repu-
tans beneficium, quemcunque laborem de ma-
nu eius tibi euentem, dicens cum Iob: *fa-*
tot bona suscepi de manu Dei, mala quare non
suscipiam? O Deus animæ meæ, tua sunt omnia
bona, quæ habeo, satisque magnum beneficium
reputo, quod me permiseris eisdem vt toto
tempore, quo illa habui. En eadem tibi reddo
in gratiarum actionem, quod ea mihi dederis.
Libens verò accepto afflictiones, quibus nun-
premor, in gratiarum actionem, ob accepta
prius beneficia. Affectus hic plurimum refertur
ad gratiarum actionem, ob redemptionis be-
neficia, quæ Christo D.N. immensis laboribus
constiterunt, ideoque à nobis non dissimilibus
laboribus gratiæ sunt agenda.

§. 2.

QVAECVNQVE hactenus diximus, vi-
debis mirabiliter expressa in altissima
quadam Dauidis Oratione, quam ipse
EXCESSVM appellauit, eo quod cœlesti lu-
mine accepto; extra se factus, supra se ipsum e-
leuatus, agnouisset vanitatem & nihil aliud
quod omnes homines ex seipsis habent; multi-
tudi-

Psal. 115. 11.
Ego dixi in
excessu meo
s. Greg. 22.
Mor. c. 10.

ordinem verò beneficiorum, quæ diuina bonitas in hoc ipso homine & nihilo collocasset. Quidquid enim veri boni haberet id totum esse Dei beneficium, qui dedit. Cùmque hæc bene penetrasset, duo cœpit instituire colloquia, propria eorum, qui orant, Alterum secū, seipsum scilicet interrogando, sibiq; respondendo; Alterum cum ipso Deo, ab vno in alterum ascendendo. *Primum* itaque summæ gratitudinis affectu seipsum interrogauit: *Quid retribuam Domino pro omnibus qua retribuit mihi?* Quomodo gratias ei agam, ob collata in me beneficia? aliquid pro omnibus ita offeres, vt nullum sine gratitudine præteream, & siquidem ille mihi retribuit hæc beneficia, semel & sæpius noua reddens ob seruitia, quæ illi exhibebam, atque si ego eadem illi præstare nõ tenerer; quomodo ergo multiplicabo munera, eiq; offeram, vt sim pro omnibus perfectè gratus? ad quam interrogationem ac desiderium, ipsiusmet Dei inspiratione respondit: *Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo. Vota mea Domino reddam coram omni populo eius, pretiosa in cōspectu Domini mors sanctorum eius. O Domine. quia ego seruus tuus & filius ancilla tua.* Quibus verbis summatim complectitur, quæcunque diximus, in quibus perfecta animi gratitudo ostendi potest. Nam ego (inquit) statuo, calicem salutaris mei accipere, quantumuis amaritudine & laboribus plenum, meipsum ad eos omnes pro Domino meo tolerandos offerens, quãuis in eis mihi sit

morien-

IX SPIRITUS
E PONTE

moriendum: imò delector valdè, offerèdo
 ipse amore ad mortè, sciens pretiosam esse
 eis oculis & conspectu hanc oblationè. Vol
 itaq; ei offerre, q; ipse tanti facit. *Inuol. ab d*
 inde sæpius sanctū Dei nomen, cantans per
 tuò eius laudes, ei q; omnia bona tribuens,
 mihi cōtulit; ipseus innitens potentia & vir
 non meis; gloriam quærens eius, non meā. *1*
 ta quoq; si nō reddam, & oblationem rerū,
 illi placent: idq; faciam coram omni popo
 eius, & vniuerso mundo; vt oēs intelligant
 honori mihi ducere, quod illi seruiā. Inter
 aut vota & sacrificia, præcipuum, quod illi
 feram, ego ipse ero, tanquā verum holocau
 cum omnibus quæcunq; habeo, etiā cum
 vita: siquidem *pretiosa est in conspectu Domini*
 mors sanctorū eius: per quam sibi ipsis mori
 tur, vt soli Deo viuant. O Deus & Dñe mi,
 quantum est si hoc totū, seruitij tui causa præ
 stè, & gratitudinis, ob accepta à te beneficia
 nihil me agere in hoc toto iudicio, quia *seruus*
tuus sum ego, & filius ancilla tua. & hæreditas
 habeo, vt sim seruus tuus, & sicut serui gratis
 minò seruiūt suis Dñis, nulla mercede petita
 ita ego tibi seruire statuo, sicut seruus, nulla
 mercede quæsit: quia me seruū inutile reputas
 & licet multū laborè, non tamen plus præstas
 q; debeā: siquidē infinite me ad id faciendū ob
 strinxisti: Quia Dñs meus es, & tot in me bona
 cōtulisti. Hic excellentissim⁹ est spirit⁹, quo agē
 dū tibi est in oratione cū Deo, per gratiarū
 ctionè. Et si idē Dñs te in excessū eleuaret, sicut
 Dau-

Davidē, non esset tibi. difficile sed valdè iucū-
 dum. Oēs enim hi affectus sunt quasi excessus
 amoris, in diuinorum beneficiorū excessu fū-
 datī, de quibus Deus cum suis, & illi cum Deo,
 in oratione agunt: sicut cum Christus D. N. in
 monte Thabor *g oraret, & transfiguratus fuit, ve-* *g Luc. 9. 29.*
nientesq; Moyses & Elias, vt comites illi essent
colloquebantur de excessu, quē cōpleturus erat
in Ierusalem: quē illi proponebant, non tanq̄
eius ignaro; sed vt laudes dicerent, milleque
gratias p̄ tanto illo beneficio, ei agerēt. O dul-
cis IESU, qui & audiebas, & loquebaris in tua
oratione, de excessu amoris ac doloris, quē in
tua passione, ob mei reparationē eras ostēsur⁹:
siquē excessus hi tui, mea fuerūt beneficia. Ego
me offero vt calicē salutaris hauriā, quē tu hau-
sisti, et iāsi ingēs in eo sit mihi labor & dolor: vt
p̄ modulo meo, ostēdā gratitudinē, q̄ ob aded
excellēs beneficiū tibi debeo: da mihi, q̄so Dñe
aliquē tuæ lucis, tuiq; amoris excessū: q̄ me à
meipso transferat totum in te, & amē te plus-
quam me; seruiam quē tibi tanquam seruus
perpetuus, quamuis ex amore filiali.

VLTIM ò perpende, non sine causa Da-
 uidem, aduertentem spiritum libertatis, quem *Diripisti vin-*
 in illo Excessu, à Deo acceperat, solutis vin- *cula mea ti-*
 culis & compedibus, quas habebat in cor- *bi sacrifici-*
 de, repetiuisse eandem gratiarum actionem, *bo hostiam*
 & laudis sacrificium; ac statuisse, eadem *laudis.*
 sæpius repetere: vt intelligas, quam fre-
 quens hoc exercitium tibi esse debeat, &
 quoties recens aliquod beneficium in
 oratione

IX SPIRITUS
 E PONTE

oratione aut extra illam acceperis, renouabitur tibi esse affectum gratitudinis: imò etiam propter hanc nouam lucem, quã dat tibi ad ipsam cognoscendũ, eiusq; donã æstimanda, propter quoq; gratias illi agere debes. Ad quod (ait Beatus char. de S. Viçt.) nos exhortatur idẽ Dauid,

h Psal. 8. 4.

dixit: h Baccinate in neomenia tuba, in neomenia die solẽnt atis vestra. Neomenia significat nouã lunam, eo quod ad eius initiũ, festum illud concelebraretur. & qd aliud est noua luna, recens incipit recipere lucem Solis, nisi noua illustratio, quã recipis à Sole iustitiæ, ad eum cognoscendũ, eiq; vt par est, seruiendũ. Statim ergo atq; lucem hanc acceperis, sonare

i Dan. 2. 20.

bet musica laudis in gratiarum actionem pro quod eam acceperis. Sicut Daniel statim reuelatum est, benedixit Deum cœli, dicens: *Sit nomen Domini benedictum, à seculo & vsque in seculum.*

DE hac Dauidis oratione, agitur iterum in secundo Tractatu, vbi declarabitur cognitio vtraque nostrorum scilicet malorum, & bonorum, quæ in ea luce fundatur.

OS SO